

Gradsko vijeće Grada Rijeke
Klub Možemo!
Klub PGS-IDS-RI
Klub vijećnika SDP-a

Rijeka, 27. ožujka 2026. godine

Grad Rijeka
Gradsko vijeće Grada Rijeke
n/p predsjedniku Gradskog vijeća
gдинu. Robertu Kureliću

Poštovani,

Klub Možemo!, Klub PGS-IDS-RI i Klub vijećnika SDP-a podnose Gradskom vijeću Grada Rijeke na razmatranje i usvajanje **Prijedlog Zaključka o pokretanju postupka za ocjenu suglasnosti članaka 86., 138., 148., 208., 227., 228., 236. i 238. Zakona o prostornom uređenju (NN br. 155/25) s Ustavom Republike Hrvatske.**

Izvjestitelji na sjednici Gradskog vijeća bit će Nebojša Zelič, Ana Trošelj i Ivana Prica Matijaš.

Za Klub Možemo!:
Nebojša Zelič, predsjednik

Za Klub PGS-IDS-RI:
Ana Trošelj, predsjednica

Ana
Trošelj

Digitally signed
by Ana Trošelj
Date: 2026.03.30
13:30:33 +02'00'

Za Klub vijećnika SDP-a:
Ivana Prica Matijaš, predsjednica

Ivana Prica
Matijaš

Digitally signed by
Ivana Prica Matijaš
Date: 2026.03.30
19:33:23 +02'00'

PRIJEDLOG AKTA

Na temelju članka 46. Statuta Grada Rijeke („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 24/09, 11/10 i 5/13 i „Službene novine Grada Rijeke“ broj 7/14, 12/17, 9/18, 11/18 – pročišćeni tekst, 2/20, 3/21 i 4/25) te članka 77. stavka 1. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Rijeke („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 29/09, 14/13 i 22/13-ispr. i „Službene novine Grada Rijeke“ broj 10/17, 14/18, 2/19 – pročišćeni tekst, 2/20, 3/21 i 4/25), Gradsko vijeće Grada Rijeke, na sjednici _____ godine, donijelo je sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Gradsko vijeće Grada Rijeke pokrenut će postupak za ocjenu suglasnosti članaka 86., 138., 148., 208., 227., 228., 236. i 238. Zakona o prostornom uređenju (NN br. 155/25) s Ustavom Republike Hrvatske.
2. Ustavnom sudu Republike Hrvatske podnijet će se Zahtjev za ocjenu suglasnosti Zakona o prostornom uređenju (NN br. 155/25) s Ustavom Republike Hrvatske, u tekstu koji čini sastavni dio ovog Zaključka.

OBRAZLOŽENJE

Budući da je Gradsko vijeće grada Rijeke na sjednici održanoj dana 26. ožujka 2026.g. prihvatilo Deklaraciju o hrvatskom prostoru Akademije arhitektonske znanosti i umjetnosti Hrvatske u kojoj se izričito traži da Ustavom treba zaštititi hrvatski prostor, predlagatelji smatraju da je vrijeme te da nema nikakve prepreke da Gradsko vijeće upravo ne učini prvi korak u tom pravcu – da podnese, kao što su to učinili i neki drugi gradovi, Zahtjev za ocjenu suglasnosti određenih članaka Zakona o prostornom uređenju s Ustavom Republike Hrvatske.

Naime, i u samom obrazloženju Zaključka kojim je prihvaćena Deklaracija o hrvatskom prostoru stoji da u očuvanju prostora „posebno važnu ulogu imaju jedinice lokalne samouprave, budući da se upravo na razini gradova donosi najveći broj odluka koje neposredno oblikuju izgrađeni okoliš.“ Nadalje, u obrazloženju se kaže kako se Rijeka nalazi u razdoblju značajnih razvojnih i prostornih promjena kada je „posebno važno osigurati da se razvoj grada temelji na jasnim načelima kvalitete prostora, odgovornog planiranja i javnog interesa.“ Također, sama Deklaracija koju je Gradsko vijeće Grada Rijeke prihvatilo ističe da je potrebno ojačati ulogu struke u procesima planiranja i projektiranja.

Brojna strukovna udruženja na čelu s Udruženjem hrvatskih arhitekata, Komorom arhitekata Hrvatske, Udrugom hrvatskih urbanista usprotivilo se javnim pismom Zakonu o prostornom uređenju ističući netransparentnu proceduru i isključivanje struke iz izrade zakona. U pismu su upozorili da ovaj zakon ne ubrzava niti pojednostavljuje sustav prostornog uređenja, on ga dodatno degradira, razgrađuje te otvara mogućnost za stihijsku i netransparentnu gradnju te se značajno umanjuje uloga gradova, općina i županija u upravljanju prostorom. Dakle, sve

u suprotnosti s Deklaracijom – od važnosti struke do posebno važne uloge jedinica lokalne samouprave.

Ustav Republike Hrvatske jamči lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu kao ustavnu kategoriju (članci 128. i 129.a), a poslovi prostornog i urbanističkog planiranja u ustavnom su tekstu izrijekom prepoznati kao poslovi od lokalnog značenja.

Iz toga proizlazi da zakonodavac ima pravo normativno uređivati sustav prostornog planiranja, ali ne i normativnim mehanizmima isprazniti njegov stvarni samoupravni sadržaj. Zakonsko uređenje mora jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave ostaviti stvarni prostor za razvojno, plansko i provedbeno odlučivanje o sadržaju.

Osporenim odredbama Zakona o prostornom uređenju uvode se instrumenti koji prelaze okvir klasičnog nadzora zakonitosti i zadiru u sadržajnu dimenziju planskog odlučivanja. To se osobito očituje u: mogućnosti nalaganja izmjena prostornih planova i obustave njihove primjene od strane središnjeg tijela, uvođenju krutih i univerzalnih rokova za izradu planova i komunalno opremanje prostora neovisno o kapacitetima i financijskim mogućnostima pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te posljedično prebacivanje samoupravne nadležnosti na privatne investitore, pokretanje i vođenje urbane komasacije bez suglasnosti jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, priuštivo stanovanje bez sudjelovanja i suglasnosti jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, sankcioniranju tih jedinica zbog nepostupanja po upravnim nalogima u području planskog odlučivanja te automatiziranom prestanku važenja prostornih planova po sili zakona.

Pravna osnova za donošenje ovog Zaključka je čl. 46. Statuta Grada Rijeke („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 24/09, 11/10 i 5/13 i „Službene novine Grada Rijeke“ broj 7/14, 12/17, 9/18, 11/18 – pročišćeni tekst, 2/20, 3/21 i 4/25) kojim je propisan djelokrug Gradskog vijeća, dopuštenost zahtjeva za ocjenu ustavnosti detaljno je pojašnjena u točki III prijedloga teksta Zahtjeva za ocjenu suglasnosti, a provedba zaključka nema poseban financijski učinak na Proračun Grada Rijeke.